

Sarajevo, 31.12.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.12.2018.- 28.12.2018.

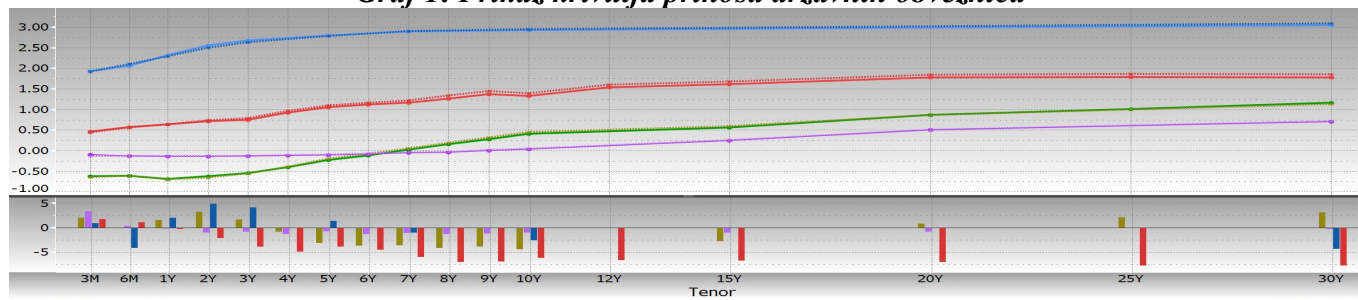
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.12.18		- 28.12.18		21.12.18		- 28.12.18		21.12.18		- 28.12.18		21.12.18		- 28.12.18	
2 godine	-0,60	-	-0,61	↘	2,64	-	2,52	↘	0,77	-	0,74	↘	-0,14	-	-0,14	→
5 godina	-0,30	-	-0,31	↘	2,64	-	2,55	↘	0,93	-	0,90	↘	-0,12	-	-0,14	↘
10 godina	0,25	-	0,24	↘	2,79	-	2,72	↘	1,32	-	1,27	↘	0,05	-	0,00	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.12.18	-	28.12.18	
3 mjeseca	-0,714	-	-0,757	↘
6 mjeseci	-0,934	-	-0,825	↗
1 godina	-0,582	-	-0,567	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.12.2018. godine (pune linije) i 21.12.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili blago smanjenje u odnosu na prethodnu sedmicu. Potražnja za sigurnim investicijama je i dalje bila izražena usljed neizvjesnosti u vezi sa izgledima privrednog rasta u narednoj godini, najviše zbog toga jer i dalje nije jasno na koji način bi moglo doći do smirivanja trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Tržište obveznica eurozone je generalno bilo prilično mirno, jer veći broj tržišta usljed praznika nije radio prva dva, odnosno tri dana protekle sedmice. Na kraju sedmice, Parlament Italije je izglasao novi prijedlog nacrtu budžeta za 2019. godinu, čime je isti postao konačan. Prinosi italijanskih obveznica su na sedmičnom nivou zabilježili smanjenje između 5 i 9 baznih poena. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je na kraju protekle sedmice smanjena na 250 baznih poena. Poređenja radi, najveća razlika prinosa ovih obveznica od oko 326 baznih poena zabilježena je polovinom oktobra ove godine, a tom nivou se još jednom približila polovinom novembra.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – Holandija (kvartalno)	III kvartal	0,2%	0,2%	0,7%
2.	GDP – Španija (kvartalno)	III kvartal	0,6%	0,6%	0,6%
3.	Maloprodaja – Španija (G/G)	NOV	1,4%	1,4%	2,1%
4.	Bilans budžeta – Španija (u milijardama EUR)	NOV	-	-12,38	-8,02
5.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	DEC	1,9%	1,7%	2,2%
6.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	DEC	1,6%	1,2%	1,7%

SAD

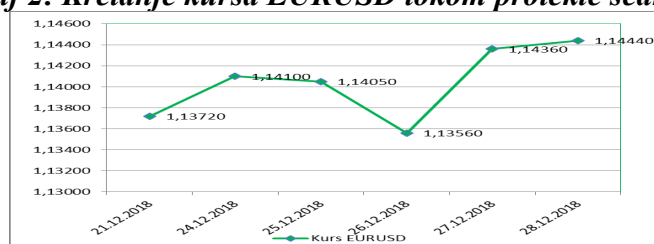
Prinosi američkih dvogodišnjih, petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje od 12, 9 i 7 baznih poena, respektivno, na sedmičnom nivou. Prinosi američkih desetogodišnjih obveznica su smanjeni na najniži nivo od januara ove godine, dok se prinosi petogodišnjih obveznica nalaze na najnižem nivou od marta, a prinosi dvogodišnjih obveznica na najnižem nivou od maja ove godine. Američka kriva prinosa je tokom ove godine zabilježila značajno smanjenje nagiba, jer su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za oko 60 baznih poena, a prinosi desetogodišnjih obveznica za oko 30 baznih poena od početka tekuće godine. Iako je finansijsko tržište u SAD u utorak bilo zatvoreno, američki dionički indeksi su tokom protekle sedmice bilježili izuzetno volatilno kretanje, ali je indeks Dow Jones na sedmičnom nivou, ipak, zabilježio rast od 2,75%, dok je na godišnjem nivou ovaj rast iznosio oko 25%. Uticaj na povećanu volatilnost na finansijskim tržištima SAD ima nepostizanje dogovora američkih zakonodavaca o finansiranju administracije SAD, zbog čega su pojedine državne institucije i dalje zatvorene, kao i nezivjesnosti u vezi sa ekonomskim rastom ove privrede zbog pooštrenih trgovinskih odnosa sa Kinom. Ipak, predsjednik SAD Trump je tokom proteklog vikenda izjavio da je imao imao „veoma dobar razgovor“ sa kineskim kolegom Xi Jinpingom, čime je podstakao očekivanja među investitorima da bi moglo doći do ublažavanja tenzija u trgovinskim odnosima SAD i Kine što, takođe, predstavlja jedan od najvećih rizika za globalni ekonomski rast. Protekli period su obilježile i špekulacije o tome da bi predsjednik SAD, nezadovoljan odlukama FOMC-a, mogao razmatrati smjenu predsjednika Feda Powela, što je uticalo na povećanu volatilnost finansijskih tržišta, ali je ta informacija demantovana.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks potrošačkog povjerenja	DEC	133,5	128,1	136,4
2.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda	DEC	15	-8	14
3.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga	DEC	60,2	65,4	66,4
4.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	NOV	0,20	0,22	0,00
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	22.DEC	216.000	216.000	217.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan sa nivoa od 1,1372 na nivo od 1,1444.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je bila veoma mirna zbog božićnih i predstojećih novogodišnjih praznika. Časopis Telegraph je objavio vijest da je premijerka May skratila odmore tokom praznika kako bi se ministri sastali 2. januara 2019. godine sa ciljem da diskutuju o planovima u slučaju nepostizanja sporazuma o Brexitu. Predsjednik EK Juncker je krajem protekle sedmice izjavio da EU ne pokušava da zadrži Veliku Britaniju u EU i želi da započne diskusije o budućim vezama između EU i Velike Britanije u momentu kada Parlament Velike Britanije odobri Brexit.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	Krediti za kupovinu kuća	NOV	38.925	39.403	39.640

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,89981 na nivo od 0,90115, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2645 na nivo od 1,2699.

JAPAN

Protekle sedmice objavljen je zapisnik sa oktobarske sjednice MPC BoJ u kojem je istaknuto da je većina članova saglasna da se aktuelni program kvantitativnih olakšica nastavi i u narednom periodu, te da je isti neophodno proširiti, ukoliko to bude potrebno. Guverner BoJ Kuroda je istakao da su trgovinski rat između SAD i Kine, te eventualno nepostizanje dogovora oko Brexita, ključni uzroci tržišnih turbulencija, ali je dodao da bi globalna i japanska privreda trebalo da budu otporne na tržišne šokove. BoJ je protekle sedmice saopštila da planira zadržati trenutni mjesečni broj operacija otkupa obveznica i u januaru. Bloomberg je objavio vijest da će se Japan i Južna Koreja, dvije najveće svjetske proizvodno i izvozno orijentisane privrede, i u narednoj godini suočiti sa rizicima ekonomskog rasta i trgovine. Naime, izvoz ove dvije zemlje je pod značajnim pritiskom usporavanja globalne potražnje, kao i intenziviranja trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Tokom trgovanja krajem sedmice referentni prinos na desetogodišnje japanske obveznice je prvi put od septembra 2017. godine zabilježio smanjenje ispod nivoa od 0%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

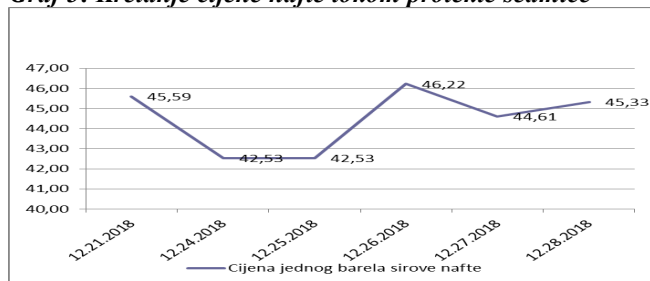
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	NOV	2,4%	2,5%	2,4%
2.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	NOV	1,3%	1,2%	1,3%
3.	Vodeći indeks F	OKT	-	99,6	99,6
4.	Koicidirajući indeks F	OKT	-	104,9	101,6
5.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	NOV	-	-10,7%	-16,5%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	NOV	0,6%	1,4%	4,2%
7.	Maloprodaja (G/G)	NOV	2,1%	1,4%	3,6%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 126,48 na nivo od 126,26 (najniži nivo od 16.08.). JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 111,22 na nivo od 110,27.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,59 USD (40,09 EUR). Cijena jednog barela sirove nafte je tokom protekle sedmice bilježila volatilno kretanje. Početkom protekle sedmice cijena ovog energenta je smanjena na najniži nivo od juna 2017. godine, pod uticajem zabrinutosti investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, što bi prema navodima pojedinih analitičara, moglo znatno smanjiti tražnju za naftom. U utorak je tržište nafte u Njujorku bilo zatvoreno zbog praznika, ali je već tokom trgovanja u srijedu cijena nafte naglo povećana, prateći snažan rast američkih dioničkih indeksa, ali i zbog signala koje je uputio ruski ministar za energetiku Novak da su zemlje članice OPEC-a i Rusija spremne da produže period trajanja sporazuma o smanjenom obimu proizvodnje nafte za 1,2 miliona barela na dnevnom nivou ili da obim ovog smanjenja bude i veći. Ipak, već tokom narednog dana cijena nafte je bilježila smanjenje, a blagi rast cijene zabilježen u petak je posljedica signala da bi moglo doći do ublažavanja tenzija u trgovinskim odnosima SAD i Kine, što trenutno predstavlja jedan od najvećih rizika za globalni ekonomski rast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,33 USD (39,61 EUR). Posmatrano na godišnjem nivou, cijena ovog energenta je smanjena za oko 24%, a trend njenog smanjenja je započeo u oktobru ove godine, kada je nakon dostizanja nivoa od 76,41 USD (03.10.2018. godine), smanjena za oko 30 USD (za oko 40%).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.256,94 USD (1.105,29 EUR). Na kraju protekle sedmice cijena jedne fine unce zlata je zabilježila najviši nivo u posljednjih šest mjeseci, pod uticajem povećane volatilnosti na globalnim finansijskim tržištima, uzrokovane zabrinutošću investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, ali i činjenice da američki zakonodavci nisu postigli dogovor oko finansiranja administracije SAD, zbog čega su pojedine državne institucije zatvorene od 21.12.2018. godine. Doprinos povećanju tražnje za zlatom dala je i deprecijacija USD zabilježena tokom protekle sedmice, ali i objavljivanje podataka o padu indeksa potrošačkog povjerenja u SAD, kao i podataka o padu povjerenja proizvođača prerađivačkog sektora SAD. Do augusta tekuće godine, cijena jedne fine unce zlata je imala trend smanjenja. Međutim, nakon intenziviranja krize u trgovinskim odnosima SAD i Kine, što predstavlja rizik za globalni ekonomski rast jer se radi o odnosima dvije najveće svjetske privrede, cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast. Ipak, na godišnjem nivou, cijena zlata je smanjena za oko 20 USD, odnosno 1,6%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.278,97 USD (1.117,59 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

